

TEDENSKA SLIKE

Štev. 41.

V Ljubljani, v sredo 11. oktobra 1916.

Leto III.

Vojna v sedmograških Karpatih: Brzostrelni strojni topič v strelskem jarku na fronti proti rumunskim in ruskim naskokom.

Guy de Maupassant:

Vrvica.

(Nadaljevanje in konec).

Hitro se je razširila ta novica. Ko je stopil stari iz občinske hiše so ga obstopili ter ga izpraševali resno, a tudi s hudomušno radovednostjo. Vendar ni bil nihče ogorčen. In začel je pripovedovati historijo o končku vivi. Nihče mu ni verjel, samo smejali so se mu.

Odšel je, zadrževan od vseh, zadržujoč sam vse svoje znance, začenjajoč brez prenehanja svojo povest in svoje ugovore, ka-žoč obrnjene žepe, da dokaže, da nima ničesar.

A rekli so mu: »Le pojdi stari lisjak!«

Razljutil se je. Ves je bil razjarjen, mrzličen in razžaloščen, da mu nihče ne verjame. Ker si ni vedel pomagati, je vedno spet ponavljal svojo povest.

Tako se je bližala noč. Treba je bilo oditi. Krenil je na pot s tremi sosedi, ki jim je pokazal mesto, kjer je bil pobral vrvico. In vso dolgo pot je pripovedoval samo svoj dogodljaj.

Zvečer je obhodil vso vas Breauté, da je vsem pripovedoval. Toda verjeti mu ni hotel nihče.

Bil je od tega bolan vso noč.

Prihodnji dan blizu ene popoldne je vrnil očetu Houlbrequeu iz Mannevillea denarnico Marius Prumelle, hlapec na pristavi očeta Bretona, kmetovalca iz Ymanvillea.

Hlapec je izjavil, da je res našel dotični predmet na cesti. Ker pa ne zna čitati, jo je prinesel domu ter jo izročil svojemu gospodarju.

Karel IV., nemški cesar in najboljši češki kralj, razdaja kruh med stradajoče Pražane, ki so zidali „gladne zidove“ na Petrinu, da so si vsaj nekaj zaslužili.

Hitro se je razširila ta novica po okolici. Tudi očetu Hauchecorneu so jo povedali. Takoj je začel hoditi po vasi, da pripoveduje svojo historijo, dopolnjeno še z izidom.

Zdaj je bil on na površju. Rekel je:

»Kar me je posebno žalostilo, to ni stvar sama na sebi, nego ta laž, razumete!«

Nič Vam ne more bolj škoditi, nego če ste lažnivo obrekovani.«

Ves dan je govoril o svojem pripetljaju. Na potu ga je pripovedoval ljudem, ki jih je srečaval. V nedeljo, ko je šel iz cerkve, ga je razlagal pivcem v gostilni. Ustavljali je neznane ljudi, da jim je pripovedoval. Zdaj je bil sicer miren, a vendar ga je motilo nekaj, o čemer ni vedel, kaj da je. Kdor ga je poslušal, se mu je rogal. Niso se mu dali prepričati. Zazdevalo se mu je, da čuje za hrptom ugovore.

V torek naslednjega tedna, je šel na Godervilleski sejem, edino le, da bi ljudem pripovedoval.

Malandain, ki je slonel na svojem pragu, se je zasmejal, videč ga prihajati. Zakaj neki?

Ustavil je kmeta iz Cruquetota, ki mu pa ni dal govoriti. Sunil ga je v trebuh ter mu zabrusil; »Beži, beži, prekanjenec!« In obrnil mu je hrbet.

Oče Hauchecorne je bil presenečen ter se je vedno bolj vznemirjal. Zakaj mu je neki rekel: »Prekanjenec?«

Ko je sedel v gostilni Jourdainovi za mizo, je začel zopet razlagati svojo zadevo.

Neki konjski trgovec iz Montivilliersa pa je zakričal nanj: »Pojdi, pojdi, stari lisjak, poznam Tvojo vrvico!«

Hauchecorne je jecljal:

»Saj so jo vendar našli, njegovo denarnico!«

Toda oni mu odvrne: »Molči, moj dragi! To je eden, ki je našel in drugi, ki jo je vrnil. Kdor ne ve, ne zna. Zmešal Ti bom štreno.«

Kmet se je skoraj zadušil. Zdaj naposled je razumel. Dolžili so ga, da je dal vrniti denarnico po pajdašu-sokrivcu.

Hotel je ugovarjati. Toda vse omizje je vdarilo v krohot.

Ni mogel dokončati obeda. Odšel je zasmehan in ponižan.

Dospel je domu ves ogorčen in osramočen jeza ga je dušila. Njega prebrisanega Normanca, je potlačilo dejstvo, da ga imajo zmožnega takega čina in da se povrhu še baha ž njim, kakor da jo je fino izpeljal. Spoznal je, da mu je nemogoče dokazati

Nadžkofijska palača in katedrala v Olomucu — najbogatejša škofija v Avstriji.

Rezervna bolnica v Brčkem pri Belemgradu.

svojo nedolžnost, ker je bil znan njegov zločin. Čutil se je hudo zadetega od krivične sumnje.

Zdaj je začel iznova pripovedovati svoj doživljanje. Podajšal je vsak dan svojo povest ter ji priklopil vselej novih dokazov, bolj energičnih ugovorov, težjih priseg, ki si jih je izmišljal ter jih pripravljaval v urah samote. Bil je ves zavzet edino le od historije o vrvi. Toda verjeli so mu sedaj še manj, ker je bilo njegovo opravičenje bolj komplicirano in so bili njegovi sklepi bolj zvijačni.

»Da, to je opravičevanje lažnjivca,« so rekli za njegovim hrbtom.

On je to čutil, razburkalo mu je kri, onemogel je od brezuspešnega napora. Tako je propadal kar očitno. Hudomušneži so ga zdaj napeljevali za zabavo, da jim je pripovedoval »o vrvi,« da so se kratkočasili, kakor dajo pripovedovati vojaku, ki je bil v vojni o bitki. Njegov duh, ki je bil zadet v živo, je jel pešati.

Proti koncu decembra je obležal.

Umril je v prvih dneh januarja, pa še v deliriju agonije je zatrjeval svojo nedolžnost ter ponavljal:

»Taka mala vrviča . . . taka mala vrviča . . . glejte, gospod župan!«

Žena po vojni.

Že dosedanja vojna je pokazala, da ni le mož na svojem mestu, nego da tudi modri ženi gre zasluga, da ni zmagal sovražnik. V miru se uveljavijo ženske še bolj.

Da bi se naloge ženstva po vojni zmanjšale, ni misliti, nasprotno, še večje postanejo in več jih bo kot sedaj in tirjale bodo vsestransko izobraženo žensko, da jim bo kos.

Manjkalo bo tuintam moških moči, in ženske bodo morale poseči v gospodarstvo, kakor so že sedaj v vojnem času. Socialno delo se širi in pogloblja z vsakim dnevom. Marsikatera panoga socialne delavnosti tirja

naravnost sodelovanje ženske-izvedenke in jo bo v miru še v večjem obsegu tirjala. Le izobražena ženska bo popolno na svojem mestu. Zato je nujna zahteva sedanosti vedno globlja, vsestranska izobrazba ženstva. To so naprednjaki vedno zahtevali!

Na najvišjih mestih se bavijo z mislijo žensko v občinski upravi in na drugih mestih socialnega delovanja uporabljati v blagor ljudstva. Prišla je vojna, potisnila je ženo v javnost ter jo zaposlovala pri najrazličnejših socialnih panogah. In kar je vojna započela, tega ne ustavi čas po vojni. Blagor ljudstvu, če bo pri delih socialne ljubezni sodelovala plemenita izobražena ženska.

Le ono ženstvo, ki je v domači hiši nositelj miru in sreče, bo tudi v občino, v javnost preneslo svoj dobrodelni vpliv, bo razumevalo socialne naloge usmiljenja in ljubezni in v tem smislu delovalo v blagor ljudstva.

Kako zmagajo žene to, kar jim je vojna naprtila? Le na ta način, da se jim omogoči z najboljšimi močmi sodelovati ob vstajenju nove domovine, za katero so njih močje in sinovi, njih očetje in bratje prelili kri. Prvi, ki jih to zadene, so javni, upravni faktorji; zadene pa tudi starše, varuhe in druge. Preskrbite ženski mladini potrebno izobrazbo! **Položite temelj tej izobrazbi s tem, da jim**

Albanske gorske dvokolnice v Draču, kjer so naši vojaki.

Vojna z Rumunijo: zgoraj general Avarescu, poveljnik rumunske in ruske armade ob Donavi. — Zunanji rumunski minister Emil Porumbara. — General T. Popovič, poveljnik rumunske armade na Sedmograškem. — Na konju: rum. kralj Ferdinand.

prpomorete k večji, zlasti gospodinjsko-šolski izobrazbi! Ne morejo starši-matere, dati svoji hčeri boljše dote, kot ravno če ji nudijo priložnost vsestranske izobrazbe; ne morejo se hvaležnejše izkazati onim, ki so zanje, za mirni obstoj njih domovja žrtvovali življenje, kakor prav s tem, da poskrbe, da kdaj njih hči zastavi svoje življenje v občni ljudski blagor.

Dela bode ogromno, počenši s skrbjo z materami pa tja do preskrbe mladine preko

šolske dolžnosti. To delo bode predvsem žensko.

V Nemčiji so privzeli ženske že leta 1896. v občinske uprave, ker so spoznali da so potrebne. Danes je v občinskih dobrotel-nih napravah tam nad 12.000 žensk. Vse so ali pomočnice moškimi uradnikom ali samostojne voditeljice, opremljene s pravico volitve v okrajnih zastopih. Pri nas se je rabilo doslej ženske le pri odgoji sirot. Po vojni pa ne bode samo priporočljivo, temveč na-

ravnost potrebno, da se bode, kakor že sedaj v Nemčiji, oddelilo ženskam večje področje. Saj je v oskrbi siromakov ženska rojena izvedenka.

Oskrba siromakov v posameznih deželah je zgodovina ljudskega mišljenja v njih. V tej panogi ne gre toliko za dobre zakone, kakor za dobro upravo. Pravi ljudje na pravem mestu store tu lahko mnogo koristnega.

Oskrbnik siromak mora imeti poleg zmožnosti, da spoznava vse bitje siromakovo,

Rumun. princesa Elizabeta, roj. 1. 1894 v Sinaji.

treba. V tem izobražene ženske se bodo lotile torej tega posla najlože.

Velika pomembnost ženskega dela v javnem življenju je torej jasna in zahteva po njem je naravnost potrebna ljudski blagosti.

Kako je v Rumuniji.

Malo smo se brigali pred vojno za Rumunijo. Vedeli smo le, da so Rumuni romanški narod, torej soroden z Lahi in Francozi, da je Rumunija zelo bogata žita in da je rumunska vlada prijazna z našo vlado, ker se čutita kralj in kraljica predvsem Nemca. Zdaj pa poroča »Berliner Tagblatt«:

Rumunsko ljudstvo je ves čas želelo in zahtevalo mir, toda pest oseb, ki se domišljajo, da jim je Bog ali usoda poverila vso moč, je pahnila nesložno Rumunijo v evropsko vojno. Rumunsko ljudstvo nima skoraj nobenega vpliva na rumunsko notranjo politiko, nikakega vpliva pa nima na rumunsko zunanjo politiko. S to vojno nima ljudstvo nobene druge zveze, kakor da ima dolžnost plačevati in umirati. Skoraj polovica kraljestva

Rumun. prestolonaslednik princ Karel, roj. 1. 1893 v Sinaji.

Rumunsko glavno in prestolno mesto Bukarešta, ki šteje danes okoli 300.000 prebivalcev.

tudi dobro srce. Oboje se nahaja pogosteje pri ženskah kot pri moških. Oskrba ubožcev se bode tako bolje prilagodila osebnosti posameznikov in to bi bilo že velik napredek.

V šolskih svetih so začeli rabiti ženske najprej na Virtemberškem. Tudi v teh korporacijah se nudi ženskam mnogo koristne delavnosti, zakaj marsikaj iz velikomestnega siromaštva izhajajočega gorja bi našlo po njih potrebnega pojasnila in morda tudi opravičila in pomoči.

Prikladnost žensk na polju sirotinske in dojeniške odgoje, posebno pa odgoje otrok v reji, kateri bode posvetiti zlasti v bližnji bodočnosti največjo pozornost, je tako umljiva in jasna, da ni treba posebej priporočati je.

Zelo važno področje se odpira ženskam kot javnim pregledovalkam stanovanj. Na Nemškem delujejo take pregledovalke v mnogih mestih, uspehi so vidni. Zakaj brez potrebnega pregledovanja stanovanj se ne more pričakovati napredka v stanovanjskem pogledu. A ta panoga je pri nas čisto zanemarjena.

Stanovanjski nadzornik, ki bode kaj vreden, ne bode smel samo svetovati, ampak bode moral tudi pokazati, kaj in kako bode

je v rokah 4000 bojarjev (veleposestnikov), drugo polovico kraljestva si deli okoli 7 $\frac{1}{2}$ milijona brezpravnih državljanov. O kakem resničnem parlamentu, istinitem zastopniku mnenj in želja rumunskega ljudstva ni niti govora. Glasovi volilcev se kupujejo za denar, za razne koncesije, privilegije in službe ali pa jih izsilijo službodajalci. Reveži morajo glasovati, kakor se jim ukaže. Oblastva, vlada, uradniki vodijo volitve izključno po svoji želji, oblastva imenujejo poslanike, generale, višje uradnike ter jih zopet vržejo s stolov, če se politika spremeni. Oblastva imajo v posesti vse žito, petrolej, najlepše konje in najbogatejše žene, a tudi večino časopisov in časnika, ki morajo pisati le to, kar zahteva vlada. Masa ljudstva, tudi meščanstvo, nima nobene besede, ker najvišji sloji, par sto oseb, vlada absolutno. Teh par sto oseb je dve leti pisarilo in ustno hujskalo za vojno, dasi je vojaštvo ni želelo. Stranke so agitirale za mir in proti vojni, da, neka stranka je bila celo za vojno proti Rusiji. In vendar je par oseb izsililo vojno proti Avstro-Ogrski, ker hoče nekaj oseb dobro zaslužiti in napredovati v časteh. Ni resnica, da bi Rumuni

sovražili Ogre, le nekaj hujskačev jih ne mara, če pa bi rumunski in madžarski kmetje sedeli le dva dni skupaj, bi bili prav gotovo dobri prijatelji. Narodi se med sabo nikdar ne sovražijo, ker se niti ne poznajo, a povsod so ljudje, ki iz lastne dobičkarije ovirajo spoznavanje narodov med sabo. Le inteligenca pošteno sovraži Ogre, zaničuje Avstrijo, Bolgarijo in Turčijo, nikakor pa ne rumunsko ljudstvo, ki je obupano in obsoja to zločinsko vojno. Rumuni se bore za Ruse in za Francoze, ne pa zase.

Da Rumuni v takih državnih razmerah ne morejo zmagati, je menda jasno!

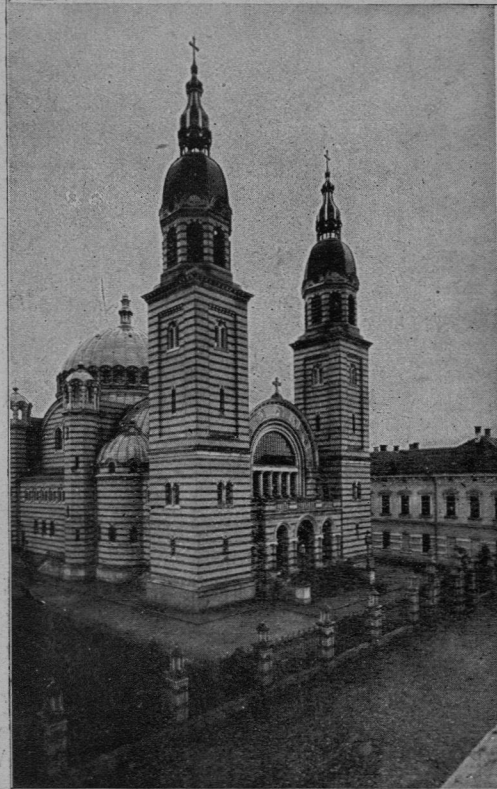
Snaha.

Roman.

(Dalje.)

Ni se motil. Izmed drevja je pogledalo posestvo, ki je bilo večje in prostranejšo od vseh, kar jih je videl dozdej na svojih potih.

»No Paddy, veseli se!« je dejal svojemu malemu spremljevalcu. »Tam leži oaza v puščavi.«

Iz nesrečne Sedmograške: Zgoraj glavni trg v Sibinju (Hermannstadt). — Schässburg na Vel. Kokli, danes sredi bojev. — V sredi: Gledišče v Kološu (Klausenburg) — Brašov (Kronstadt). — Spodaj: Glavna cerkev v Sibinju — Spomenik kralja Matjaža. — Magistrat v Brašovu.

Paddy se je slabotno smehljaj, čeprav ni razumel Rodneyevih besed.

Ko sta prišla bliže sta videla pred sabo prav živahno dvorišče: petelini so peli, kokoši so kokodakale, gosi in race kričale. Sredi med njimi pa je stala mlada deklica in obračala trudnima popotnikoma hrbet.

»Počakaj tukaj,« je zaukazal Geoffrey. Stopil je bliže in čakal, da okrene de-

kletce glavo. Ko se je to zgodilo, je obstal vsled začudenja in radovednosti.

Bilo je kmečko dekletce in kmečko oblečeno, a lepo brez prigovora. Sicer ni bila njena postava vzvišeno visoka, temveč le srednja, ali imela je ovalen obraz s sinjimi očmi, ki so menjavale barvo in zrlle zdaj sinje in zdaj temno kakor nebo nad njimi. Njena velika pa lepa usta so pričala o do-

broti, čednosti in časti. Nič ne kaže značaja bolj kakor usta; oči lahko varajo in se izpreminjajo, a usta obdržijo vedno isti izraz.

Snežnobela obleka je padala rahlo po njeni vitki postavi in bel robec je objemal njen ovrat. Rokave je imela privihane tako, da so se videle njene roke, in te lepo oblikovane, snežnobele roke so bile že same zase imenitna podoba. Glavo nagnjeno nazaj,

dvignjene roke polne žita, je stala tam in zaklicala z jasnim glasom: »Pridita, pridita!«

Ubogala sta takoj. Jata golobov, rjavih in belih, modrih in sivih, je priletela k njej in frfotaje sedala po njenih ramah, po rokah in glavah.

Zdaj je stopil Geoffrey čisto blizu in se odkril s krettno moža, ki izkaže svoje spoštovanje kneginji. Bal se je, da zajde čudo lepo bitje, presenečena od moža pri takem poslu, v zadrego, toda njegov sum ni bil opravičen. Mlada deklica se ni zmedla in ni zardela, temveč stopila mu je nasproti, položila roke na odprta vrata in ga mirno in prijazno gledala.

»Kaj želite?« ga je vprašala.

Njen odkriti in nežni pogled je Geoffreya vsega zmedel. »Zdi se mi,« je dejal, da sem zašel. Od solnčnega vzhoda že hodim in prosim vas, povejte mi, kje sem.«

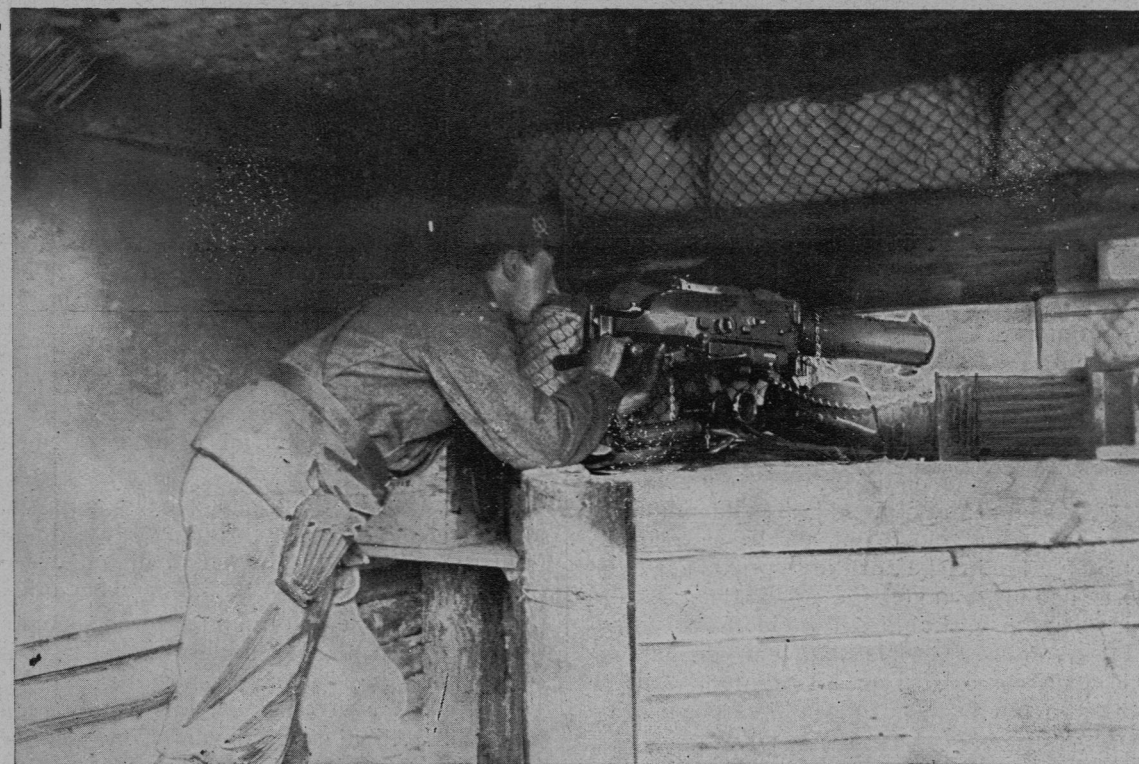
»Vi ste v Mangle.«

Ko pa je iz njegovega obraza brala, da ji niso njene besede ničesar razjasnile, je smehljale nadaljevala: »Zdi se mi, da vsled moje izpovedi niste modrejši.«

Tudi on se je smehljajal. »Na žalost moram pritrditi, da imate prav. Prepričan

Naši vojaki pripravljajo reflektor, s katerim se razsvetljuje prostor pred fronto,

Za streljanje pripravljena strojna puška.

sem da je Mangle najprivlačnejši kraj na svetu, ali popolnoma neznana mi je njegova zemljepisna lega. Ali ste morda tako dobri in mi to razložite?«

»Povejte mi, odkod prihajate, potem morda pojde.«

Govorila je hitro kakor vsi Irci in z znanim naglasom, a njen govor je bil poln glasbe.

»Veste, kje je Coelnagurtheen?«

»Seveda,« je odgovorila živahno. »Bila sem že večkrat tam. To je posestvo, kjer prebiva zdaj mladi angleški gospod in se kratkočasi z lovom.«

»Popolnoma v redu, in jaz sem mladi angleški gospod,« je rekel Geoffrey šaleč se, vrgel z glave klobuk in se tako predstavil.

»Ali ste res vi?« je vprašala ona in visoko dvignila svoje čedne obrvi.

Nato se je neprisiljeno smejala, in rdeča barva njenih lic je postala temnejša. Toda oči ni povésila in tudi sicer ni kazala niti sledu zmedenosti.

»Lahko bi si bila mislila,« je nadaljevala, ko je za hip motrila mladega, sivo oblečenega moža, stoječega pred njo. »Tudi niste nič podobni našim ljudem.«

»Ne?« je vprašal veselo. »Kakšne napake pa imam?«

»To vam povem, ko jih najdem,« je odgovorila s kratkočasnim pogledom.

Ta hip je priletel golob — lepa, zlato-rjava živalica — in ji sedel na ramo. Kljuval jo je v lice, kakor bi zahteval več piče.

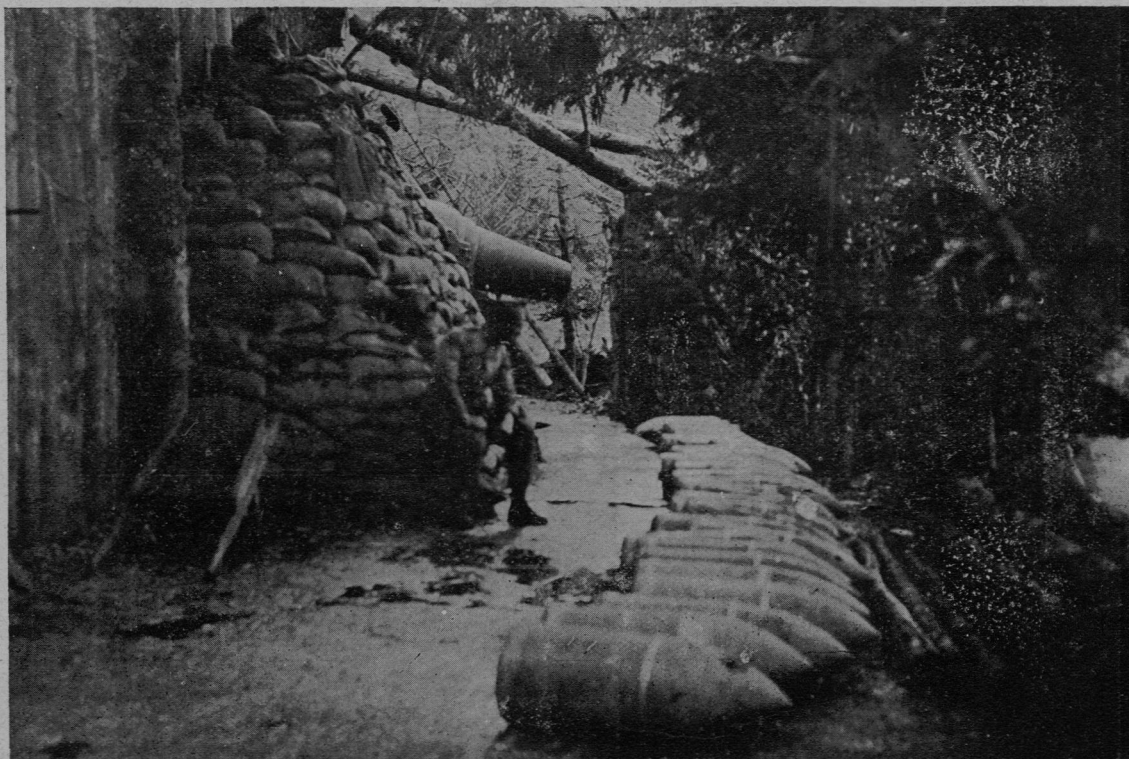
»Kljuval me boš mali nepridiprav!« je očitala deklica.

Ptica je odletela iz strahu pred tujim gospodom, ki je primerjal obličje svoje nove znanke z obrazi vseh lepotic, za katere se je v nemal v zadnjih letih London.

»Tako me mučijo vsako jutro,« je rekla, se obrnila spet h Geoffreju in mu prijazno pokimala.

»Golob se je vedel, kakor da bi vas hotel pojesti . . . česar mu ne morem šteti v zlo,« je menil Geoffrey in dodal zadnji stavek nekoliko pridrušeno.

»Ali ste prišli že danes zjutraj s Coelnagurtheena? To je osem milj,« je rekla ona, ne da bi vpoštevala njegovo opombo. »Potem gotovo niste zajutrkovali?«

Uplenjen laški top 28 cm in neuporabljene granate.

»Še ne, mislim pa, da je v obližju vas z gostilno, in vas prosim, pokažite mi jo. Obžalujem, ker vam toliko prizadenem, toda moj mali vodnik ne ve ne naprej ne nazaj.

Geoffrey je pokazal ob teh besedah na Paddyja, ki je sedel na tleh, tiščal roke med kolena in pel žalobno pesem.

»Vas je še dve milji daleč. Mislim, da je bolje, če zajutrkujete tukaj. Najbrže ste trudni, moj stric vas bo pa gotovo vesel,« je dostavila gostoljubno.

Obotavljal se je. Bil je truden in lačen, o tem ni bilo dvoma. Ko je preišljal, je stopila na hišni prag služkinja, zastrla z roko oči in zaklicala: »Mis Mona, priti bo treba. Čaj je že mrzel in gospod še vedno čaka.«

»Pojdimo,« je povabila smehljaje Mona. »Ali hočete, da bo čaj popolnoma mrzel, ker se ne morete odločiti? Jaz moram iti, na vsak način.«

Parkrat je prestopila.

»Ker ste dovolili, vas spremim,« je zaklical hitro Geoffrey.

»Recite vašemu dečku, naj stopi v kuhinjo,« je pripomnila mis Mona, in ko je Paddy to zvedel, so šli skupaj proti hiši.

Stopali so po poti, posuti z drobnim kremenom in obdani od obeh strani z ozkimi gredicami, po katerih je cvelo nešteto cvetic tako bujno, kakor bi bile pozabile na prihajajočo jesen. Rdeče, bele in modre astre so strmele v nebo, ognjeno rdeče fuksije so povešale glave in še celo osamljene in rosne vrtnice so se tujcu smehljale. Za hišo se je širil gozd, iz katerega se je čulo žuborenje studenca, in v goščavi so žgoleli živahni ptiči. Bil je čudovito lep dan.

»Pri sebi nimam vizitnic, moje ime pa je Geoffrey Rodney,« se je predstavil zdaj mladi mož pravilno svoji spremljevalki.

»Moje ime pa je Mona Scully,« je odgovorila ona z nasmehom, ki se ni skoro nikdar ločil od njenih ust.

Prestopila sta dve stopnici, prišla v vežo in od tam v sobo, kjer je bil pripravljen zajutrek.

Geoffreyu se je zdela soba taka, kakoršne še ni nikjer videl, in ga je ravno zato zanimala. Preprog ni bilo, tla pa so bila čista kakor sneg in potresena s suhim peskom. Okni sta bili kristalno čisti. Pred enim sta cveli dve geraniji, pred drugim je ležalo nekaj knjig in začeta nogavica.

Iz Tirolov: Naši vojaki vlečejo velik top v goro.

Star mož nagubanega obraza je vstal in skrbno motril Geoffreya. Mona je stopila k njemu, mu položila roko na rame in rekla: »To je angleški gospod, ki stanuje na Coelnagartheenu. Zašel je in je truden; povabila sem ga na zajutrek.«

»Prav od srca pozdravljeni, sir,« je odgovoril stari mož in se poklonil počasi in s težavo, kakor delajo stari ljudje. Pri tem pa je bil njegov pozdrav prijazen in dostojen in Geoffrey je rad stisnil velo in žilavo roko, ki ma jo je gostitelj ponudil.

Zajutrek je bil dober, in če je prav sestojal iz samih kmečkih jedij, je mlademu možu vendar tako zelo teknil, da bi se bile vse njegove londonske znanke in prijateljice zgržale nad njegovim tekom. Mlada, lepa deklica, ki je uprla vsak hip oči v Geoffreya, kakor bi se otroško veselila nad tem, da ga vidi, je natakala čaj, ki je bil izboren. Zdaj in zdaj se mu je nasmehljala in se pogovarjala

ž njim preko vaze, kamor pa niso bile vtaknjene rože iz cvetličnjaka, temveč navadne poljske cvetice.

Po zajutru je stopil gospodar k oknu in Geoffrey je šel za njim. Gledala sta na mali vrt, ki je ležal skrbno gojen pred njima.

»To je vse njeno delo,« je dejal stari mož. »Mono mislim. Zdi se mi, da ima rože rajša nego vse na svetu. V tem pogledu je bila njena mati ravno taka. Ni jutra, tudi sredi najostrejših zim ne, da bi ne šla gledat, ali ni spet mraz pokončal te ali one izmed njenih ljubljank.«

»Tudi ni privlačnejšega zabavnega posla, kakor gojenje cvetic,« je odgovoril naglo in primerno Geoffrey. »Moja mati in moja sestrična se tudi mnogo bavita s cveticami.«

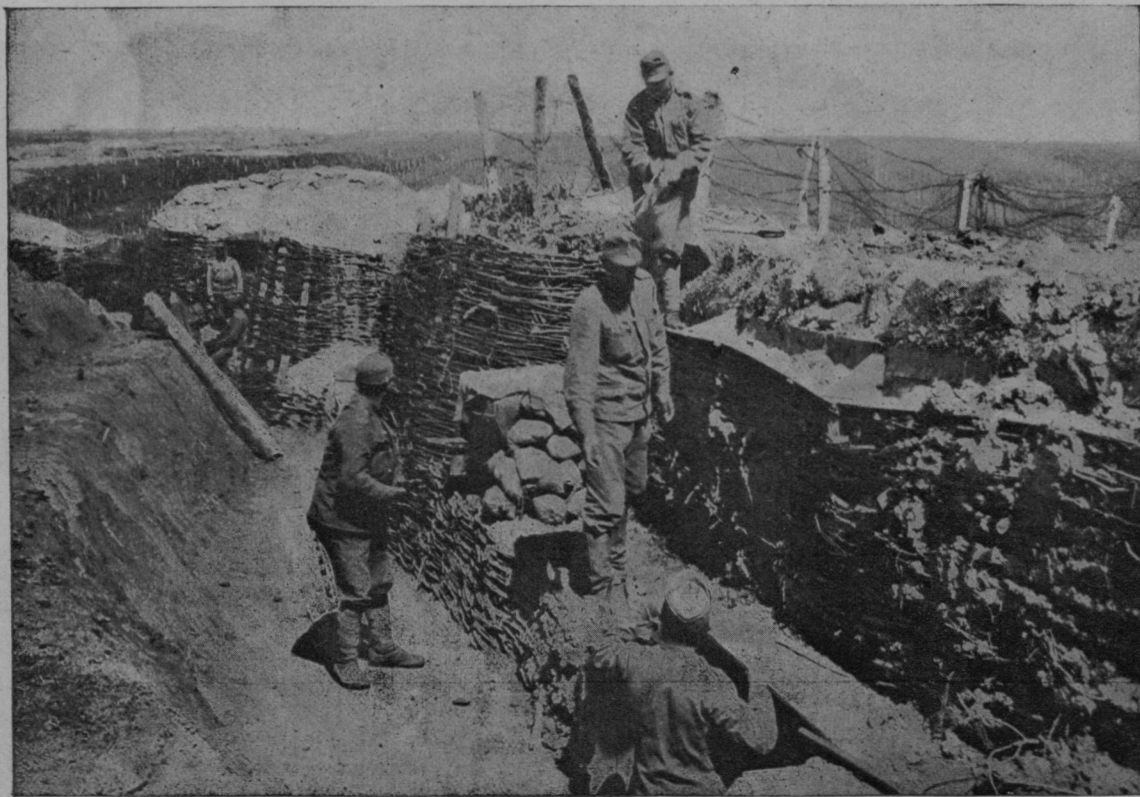
»Da, lepo je in otroka redno zaposluje,« je dejal stari mož s tožečim glasom, ki je spodbudil Geoffreya, da je vprašal:

»Kaj ne biva ona . . . mis Scully rada na deželi? Ali ni živela dozdej vedno tukaj?«

»Ne, sir,« je odvrnil gospodar in se glasno in presrčno smejal. »Če bi videli mojo Mono med drugimi tukajšnjimi dekleti in jo ž njimi primerjali, bi uvideli to sami. Mona je med njimi kakor kraljica. Njena mati, veste, je bila hči tukajšnjega okrajnega zdravnika. Bila je mična in nežna kakor vila. Če jo je človek gledal, se mu je zdelo, da bi jo dvignil od tal sušcev vetrice in jo odnesel pod oblake. Potem — moj brat — ta je bil odvetnik v Dublinu . . . Gotovo ste bili tam?«

»Na potu sem sem ostal nekaj dni tam . . . No, kaj je z vašim bratom?« Geoffrey si sam ni vedel tolmačiti, zakaj se za te zgodbe zanima.

(Nadaljevanje prihodnjič).

Strelnski jarek na rus'ki fronti,

Pozor! Vse p. n. čitatelje in naročnike opozarjamo, da znaša **poština** odslej za pisma 15 h, za dopisnice 8 h in za razglednice 10 h. **Dopisov, ki ne bodo zadostno frankirani, ne bomo sprejemali**, ker bi morali preveč kazni plačevati. Frankirajte torej, prosimo, vse dopise zadostno!

Vse p. n. naročnike, ki jim je s 1. oktobrom potekla naročnina, uljudno prosimo, da jo **takoj obnovijo. Živimo v težkih časih** in kljub temu, da se je papir za 600 %, klišejji za 300 %, tisk i. dr. podražilo, so **Tedenske Slike** vendarle **najbolj obsežen, najlepše ilustriran sploh najbolj zanimiv list. In tak bo tudi ostal!** Podpirajte ga torej, obnovite naročnino ter pridobivajte še novih naročnikov!

Naročite „Tedenske Slike“ vojakom in rekonvalescentom; s tem jim napravite veliko veselje!

Kirlibaba, vas ob Zlati Bistrici na meji Bukovine v Karpatih, kjer skušajo Rusi zamaže več tednov vdreti na Ogrsko.

Razne vesti.

Koncentracija slovenskih strank. »Slovenec je 18. septembra objavil na podlagi »informacij« izjavo, da pri »Slovenski ljudski stranki« ni načelne ovire za koncentracijo (skupno delovanje) slovenskih strank. Koncentracija pa ima le tedaj smisel, ako ima v sebi jamstvo trajnega zaupljivega sodelovanja za **blagor naroda**. Pogoji za to so pa: 1. Absolutna zvestoba do habsburške-lotarinške dinastije in skupni odpor zoper vsako strujo, ki bi se pojavila v nasprotnem smislu ali ki bi bila v tej točki tudi le nejasna. 2. Spoštovanje nauk in naprav katoliške cerkve in popolne svobode njenega kretanja. Zajamčiti se mora trajno, pozitivno delovanje slovenskih strank v vseh slovenskih pokrajinah. — Ta izjava je pač mnenje par nestranežev, ne pa želja večine S. L. S. Navedena pogoja sta prazne besede. Absolutno zvest dinastiji je ves naš narod. To dokazujejo naši vojaki, naši uradi, naši meščani in kmetje. Žrtve govore dovolj. Vzlic najsve-

tejši zvestobi dinastiji pa so Slovenci tudi slovansko čuteči in naprednjaki, ker slovenski narod sam zase je prešibak in premalo vpliven. V zvezi s Čehi, Poljaki in Hrvati smo velika, močna skupina. Popolna svoboda cerkvenega kretanja je jedro in podlaga socialne in kulturne nesvobode. Sicer pa svobodo določa vlada, ne politične stranke! Vera se ne da nikomur vsiliti, pač pa se mora vse vere enako spoštovati, ker vse so dobre, če imajo dobre svečenike, ker vse služijo enemu in istemu Bogu. Ker smo vsi Slovenci katoliki, je samo ob sebi razumljivo, da nam je katoliška cerkev sveta; zato pa ne zaničujemo protestantov, grških katolikov, pravoslavnih, niti ne mohamedancev saj so vse te vere svete državi ter stotisočim naših hrabrih vojakov.

Imamo že tudi na Kranjskem, ne samo na Koroškem, namreč varnostne odredbe zoper posurovanje mladine. C. kr. okr. šolski svet v Krškem je potom okr. glavarstva po celem okraju razposlal sledečo okrožnico: Z ozirom na to, da se je bati, da naša mladina posurovi, odrejam sledeče: 1. Šolarji in tudi šoli

odrasli otroci morajo biti med službo božjo v cerkvi; ne smejo se potepati okrog cerkve. 2. Otroci do 14. leta se ne smejo več po 8. fantje in dekleta med 14. in 17. letom ne po 9. zvečer pokazati iz hiše, kjer stanujejo razun ako bi imeli nujno opravilo. 3. Vsakemu, ki še ni star 16 let, se kajenje in prodaja tobaka v njegove roke prepoveduje. Enako je prepovedano, da bi druge odrasle osebe otrokom v tej starosti dajale tobak ali cigarete. 4. Zlasti se tudi ne sme mladina do 17. leta obojega spola uporabljati ob večerih pri spravljanju prosa. — Županstvom je naročeno, vsak prestopnik takoj naznaniti. Za prestopke je določena kazen od 2 do 200 kron.

Ogrska nam je za avgust in september obljubila 1 milijon met. stotov žita, dala pa šele 172.000 met. stotov. Dualizem mora dobiti življenje in kri in sedaj ne sme biti razlike med ogrskim in avstrijskim državljanom, čeprav se ogrska vlada le težko odloči za to, da svoje ljudi nekoliko bolj prikrajša. Na ogrsko vlado pa mora pritisniti naša vlada, ki je sama prevzela vso odgovornost za vse odredbe in dogodke. Poučene osebe pravijo, da je vzrok zmede v aprovizaciji v številnih uradih. Absolutnega pomanjkanja bi se ne dalo odpraviti. Pač pa se da odpraviti organizacijsko napako, seveda ne s polovičarskimi, ampak s celimi sredstvi. Neki dober ostanek se da rešiti, namreč čut za pravičnost. V sedanji stiski je to najbolj grozno, da ima ljudstvo čuvstvo, da je izdano posameznim denarnim mogotcem in njihovim zahrbtnikom. Branjevca zapro, banke in konzorciji pa imajo prosto roko. Vsakdanji kruh moramo enako in pravično deliti vsakemu brez razlike. Tako piše graška »Tagespost.«

Največja lokomotiva sveta. Največjo lokomotivo sveta so, kakor poroča »Journal des Debats,« izvršili ravnokar v Ameriki. Visoka je 5·03 m, široka 3·44 in dolga 23·31 m. Ta orjaška lokomotiva teče na 28 kolesih, in stroji so tako veliki, da segajo celo na prostor za oglje, ki je bil prej skoro vedno nerabljen. Poleg strojev obsega ogljeni prostor še osemnajst ton oglja in precejšnjo množino vode, ki je določena za porabo pri dolgih vožnjah. Parni kotel se

Naši vojaki z mlatilnim parnim strojem v Voloniji.

odpira in zapira potom posebnega stroja, ker bi človeška moč ne zadostovala. Stroj je bil izdelan od Erie železniške družbe in opravlja delo treh lokomotiv.

Italijanska smrtna naznanila. Zadnje tedne prijavljajo italijanski listi izredno mnogo smrtnih oglasov. Slog teh oglasov je nekaj posebnega; kaj takega ni nikjer drugje čitati. Najprej se je pisalo, da je ta in ta padel »za večno Italijo,« ali »za velikost domovine« ali »za pravično stvar domovine.« Zdaj pa je prišlo tudi sovraštvo v teh oznanih do veljave. Pogostoma se zdaj bere, da je ta in ta padel »raztrgan od sovražnega svinca,« ali »ubit od Avstrijcev,« ali »zadušen po strupenih plinih v boju zoper stoletnega sovražnika,« ali kot žrtev tujega barbarstva.

Mast iz muh. Za tehnične namene manjka masti in zato se različni ljudje trudijo, najti mast, ki bi se dala za te namene porabiti. Trudijo se toliko bolj, ker bi jim tako razkritje prineslo masten dobiček. Sanitetni svetnik dr. Lugel v Berlinu je zdaj dognal, da je mogoče dobivati jako dobro mast iz ličink zapljunkarice (*Musca vomitoria*.) Ribiči na Nemškem vedo že davno, koliko masti je v teh ličinkah, zato jih rabijo pri lovu na trnik. Zapljunkarica leže svoja jajca najraje na gnilo meso, tako da jih je lahko v znatnih množinah dobiti. Upajmo da bo industriji z mušjo mastjo pomagano.

Mož bodočnosti bo inženir. V francoskem listu »Je Sais Tout« piše profesor Houllevigue: Z bodočnostjo po vojski se je zdaj pečala cela Francija, ki je prelila v tej vojski svojo najboljšo kri; razvalinam Arrasa,

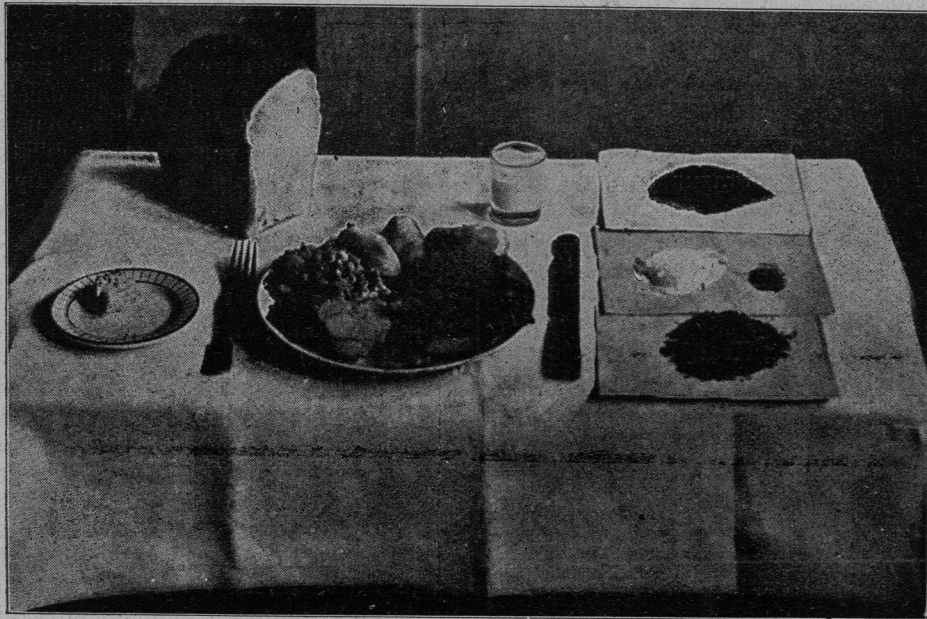
man je mestu Berlinu zapustil en milijon mark za vzdrževanje in vzgojo nezakonskih otrok.

Kralj Konstantin in tribun Venizelos. Že mesece traja med grškim kraljem Konstantinom in med bivšim ministrskim predsednikom Venizelom ljuto nasprotje, ki je zdaj priklopelo do viška in se zna končati z zmago Venizelosa. Velik del Grčije in velik del grške armade se je kralju uprl in hoče imeti vojsko proti Bolgarom in Nemcem. Vsa nova Grčija in večina otokov stoji za Venizelom in

stojno državo in sebe postaviti za njenega vladarja, a menda mu je bilo samo na tem, da izpodrine princa Jurija. Res je princ Juri Venizelosa odstavil leta 1901 kot justičnega ministra, nakar je vprizoril Venizelos malo revolucijo, a princ Juri je moral odstopiti in s tem je bil Venizelos dosegel svoj cilj. Venizelosa popularnost je bila že tedaj zelo velika po celem Grškem in v vseh deželah, koder prebivajo Grki, Venizelova moč pa je bila veliko večja, ker je bil takratni prestolo-

Vlak samih avtomobilov, ki prevažajo francosko in angleško vojsko na francoski fronti.

Koliko dobi jesti vojni ujetnik na Angleškem: $1\frac{1}{2}$ funta kruha, $\frac{1}{2}$ funta mesa, 1 unca (2 lota) kave ali $\frac{1}{2}$ unce čaja, $\frac{1}{2}$ unce soli, 2 unci cukra, $\frac{1}{2}$ unce popra, $\frac{1}{2}$ litra mleka, 8 unc zelenjave, $\frac{1}{8}$ kg surovega masla, 2 unci riža, leče ali fižola. Seveda je to laž, ker tako bogato ne krmijo vojnih ujetnikov nikjer, naj manje pa na Angleškem! (Slika je iz angleškega lista.)

Reimsa in Verduna se bodo mogoče pridružila še mesta Lille, Saint-Quentin in Charleville. Na teh s krvjo napojenih slavni razvalinah se bo pričelo mirno, delovno življenje. Graditi bodo morali nova mesta in tovarne in orati polja pognojena z mrličmi. Mož, ki bo zopet zidal na razvalinah, bo inženir.

Milijonske zapuščine za otroke. Zasebnik J. V. Heyneu v Berlinu je mestu Krefeld zapustil 1,250.000 mark za podpiranje sirot ter bolnih in potrebnih prebivalcev okraja Essen. Vladni svetnik dr. Karel Hof-

proti kralju. Dr. Venizelos je rojen na otoku Kreti in je tam začel tudi svoje politično delovanje. Bil je eden pglavilnih duševnih voditeljev vstaje, ki je nastala leta 1897. in je imela namen, odtrgati otok Kreta od Turčije. Uspeh vstaje je bil, da je Kreta dobila samostojno upravo in je grški princ Jurij prevzel načelstvo. Dr. Venizelos je postal pravosodni minister in si pridobil kmalu ne le odločilni vpliv, nego tudi sijajne zveze z velesilami in silno popularnost. Dolžilo se ga je, da je hotel iz Krete napraviti samo-

naslednik izza časa grško-turške vojne jako nepopularen. Leta 1909. se je začela nekaka vojaška revolucija proti kralju in prestolonasledniku in Venizelos je bil zopet duša tega početja. Prestolonaslednik je moral kot šef vojske celo odstopiti. A dr. Venizelos je dosegel, da so bile razpisane nove volitve v parlament in postal s tem najmogočnejši mož na Grškem. Sprijaznil se je tudi s kraljem in njegovo rodovino ter dosegel, da je bil prestolonaslednik zopet postavljen na čelo armade. Venizelos je med tem pripravil balkansko vojno, s katero je za Grško dosegel velike uspehe. Po smrti prejšnjega kralja je ostal v najboljšem razmerju tudi z novim kraljem Konstantinom. Ali je bilo to razmerje iskreno? Sodbe o tem so različne. Svetovna vojna je vstvarila nasprotje med kraljem Konstantinom in med Venizelom. Venizelos je brez vednosti kralja sklenil dogovor s četverozvezo, po katerem ima le-ta pravico zasesti Solun. Dolžil je kralja, da je brez vednosti vlade sklenil z Nemčijo in z Avstrijo dogovor. Od tedaj je razpor med kraljem in Venizelosom postal vedno srđitejši in vse jasneje se je pokazalo, da stoji kralj z vso dušo na strani Avstrije in Nemčije, ljudski tribun pa na strani četverozveze. Četverozveza je svoj namen, potegniti Grško na svojo stran in jo zaplesti v vojno v dosegu svojih ciljev, zasledovala brezobzirno; njen pritisk raste in njena grožnja, da zapre grške pristane in ustavi ne le vso trgovino, nego tudi dovoz vseh živil in drugih potrebščin, visi kakor Damoklejev meč nad kraljem. Zdi se pa, da je danes Venizelos močnejši. Po telesu je kralj velik mož, Venizelos je majhen, suh, kratkoviden. Venizelos je kot govornik znamenit in le njegove duševne zmožnosti so mu pomagale do izredne pozicije, ki si jo je pridobil med Grki in v vsej Evropi.

Zlato in srebro obdrži tudi med vojno in po vojni svojo vrednost. Varno je torej naložen denar, če si kupite zlato ali srebrno uro, verišico, prstan i. dr. Bogato izbiro po nizki ceni ima tvrdka H. Suttner v Ljubljani št. 5, Mestni trg, ki pošlje bogato ilustrovan cenik vsakomur zastonj in poštne prosto. Naročite si ga z dopisnico takoj.

Starine (staro pohištvo, posodo, obleko, slike i. t. d.) in umetno zobje kupuje in prodaja
A. DERGANČ, brivec in starinar,
v Ljubljani, Frančiškanska ulica števec 10.

Po vsaki fotografiji
napravimo
umetniško dovršene

POVEČANE SLIKE

v vsaki velikosti.

Povečane slike 42×53 cm stanejo samo 24 K.

Naročila sprejema upravništvo
Tedenskih Slik v Ljubljani.

**Varujte naše vojake z
Kaserjevimi prsnimi karamelami,
s „3 smrekami“.**

kot izborno sredstvo zoper kašelj,
ki so se že nad 25 let izborno obnesle.
Milijoni jih rabijo zoper

kašelj

hripavost, zasilženje, katare, bolni vrat,
dušljivi kašelj, kakor tudi da se obvarujejo
prehlajenja, torej so zelo dobrodošle vsa-
kemu vojaku.

6100 notarsko poverjenih izpričeval zdravnikov
in privatnikov jamči gotov uspeh. — Tek vzbujajoči
fino okusni bonboni. Zavoj 20 in 40 v, škat-
lja 60 v se dobiva po vseh lekarnah in drogerijah.

Darujte za „Rdeči križ!“

Svetovna vojna v pesmih.

Knjigo pod naslovom „Solzna Avstrija“ s 25 krasnimi pesmi in slikami okrašeno, pošlje Matija Belec, Sv. Bolfenk v Slov. goricah pri Ptuj (Štajersko), vsakemu, ki mu pošlje znesek 1 K 20 vin. v denarju ali pa v poštinih znamkah. Spomin na svetovno vojno, naj ne manjka v nobeni hiši!

Zamaške

nove in stare, kupi vsako množino tvrdka
Ljubljanska industrija probkovih zamaškov
JELAČIN & KO. LJUBLJANA.

BLIŽAJO SE VELIKI DNEVI SREČE!

V času do 1. februarja 1917 izžrebani bodo glavni dobitki sledečih izbornih srečk:

Novih srečk Avstrijskega rdečega križa	300.000	in	500.000	kron	
Turskih srečk	200.000,	400.000	in	200.000	frankov
3% zemljiških srečk iz l. 1880	90.000	in	90.000	kron	
3% zemljiških srečk iz l. 1889	60.000	in	100.000	kron	

17 žrebanj vsako leto! Svota glavnih dobitkov l. 1917:
3,230.000 kron oziroma frankov.

Mesečni obrok samo K 7— oziroma K 3.75.

Te srečke imajo trajno denarno vrednost in je izguba denarja kakor pri loterijah v slučaju neizžrebanja izključena!
Zahtevajte brezplačno pojasnilo in igralni načrt, hitite z naročilom!

SREČKOVNO ZASTOPSTVO 3, LJUBLJANA.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Ljubljana, Prešernova ulica števec 3.

Največja slovenska hranilnica!

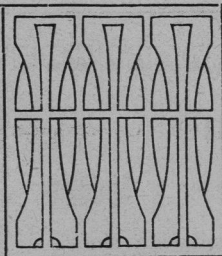
Koncem leta 1915 je imela vlog K 48,500.000—
Rezervnega zaklada „ 1,330.000—

Sprejema vloge vsak delavnik.

Hranilnica je popularno Za varčevanje ima vpeliane
varna in stoji pod kontrolo lične
c. kr. deželne vlade. domače hranilnike.

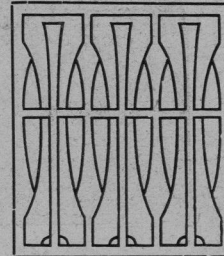
Posojila na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5 $\frac{1}{4}$ %, izven Kranjske
pa proti 5 $\frac{1}{2}$ % obrestim in proti najmanj 3 $\frac{1}{4}$ % odplačevanju na dolg.

ZADRUŽNA TISKARNA KRŠKO ob Savi

se priporoča slavnemu občinstvu za izvršitev vsakovrstnih tiskovin.
Vsled najmodernejše uredbe izvršuje naročila najokusneje, ceno in
v najkrajšem času.

Naročila sprejema vodstvo Zadružne tiskarne v Krškem in
upravništvo Tedenskih Slik v Ljubljani, Frančiškanska ulica 10. I. :::

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

: Delniška glavnica 8,000.000 kron. :

STRITARJEVA ULICA ŠTEVEC 2.

Rezervni fondii okroglo 1,000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Priporoča nakup srečk za 3. razred V. c. kr. avstrijske razredne loterije.

Žrebanje za ta razred dne 15. in 17. februarja 1916.

Cena za igralce prejšnjega razreda: $\frac{1}{4}$ srečka K 40—, $\frac{1}{2}$ srečke K 20—,
 $\frac{1}{4}$ srečke K 10—, $\frac{1}{8}$ srečke K 5—. — Cena za novovstopivše igralce:

$\frac{1}{4}$ srečka K 120—, $\frac{1}{2}$ srečke K 60—, $\frac{1}{4}$ srečke K 30—, $\frac{1}{8}$ srečke K 15—.

Naročila se vrše najugodnejše po poštini nakaznici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun in jih obrestuje po

4 $\frac{1}{2}$ % čistih.

2% rentnine od vlog na knjižice plača banka sama.

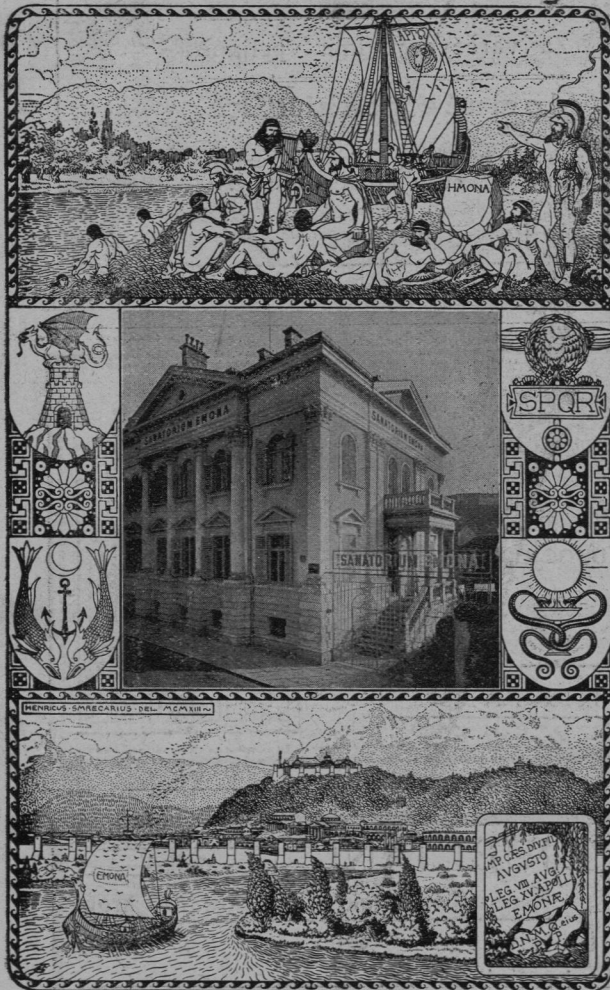
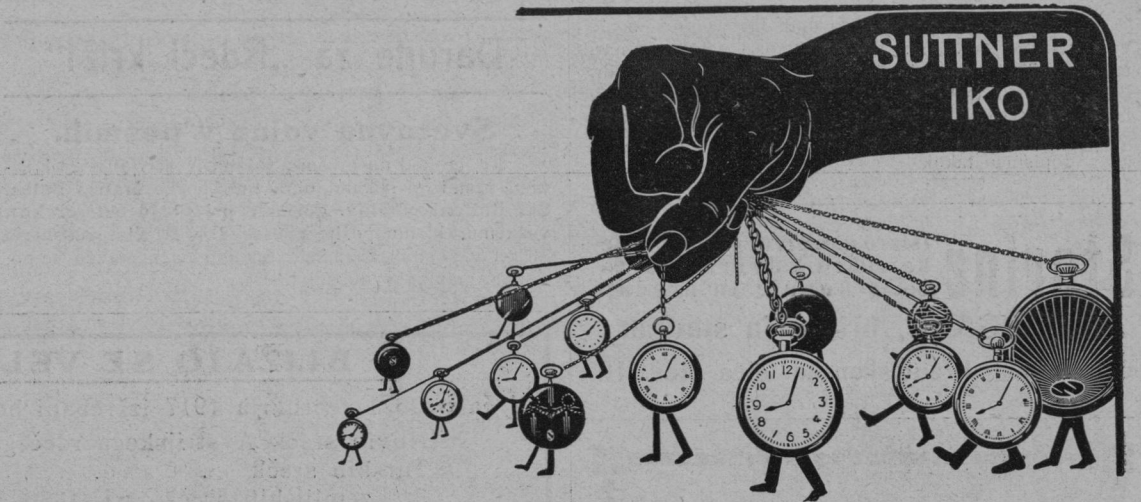
Modistika
MINKA HORVAT
 Ljubljana, stari trg 21.
 priporoča cenjenim damam
 svojo zelo povečano zalogo
 damskih klobukov in otro-
 škinih čepic.
 Popravila najfineje in najceneje.

Priporoča se
 umetna knjigoveznica
IVAN JAKOPIČ,
 LJUBLJANA.

Mazilo za lase
 varstv. znamka Netopir
 napravi g. Ana Križaj v Spod-
 nji Siški št. 222 pri Ljubljani.
 Dobi se v Kolodvorski ul. 200
 ali pa v trafiki pri farni cerkvi.
 V 3 tednih zrastejo najlepše la-
 se. Stekl. po 3 in 4 K. Pošilja se
 tudi po pošti. Izborno sredstvo
 za rast las.
 Za gotovost se jamči.
 Zadostuje steklenica.
 Spričevala na razpolago.

SANATORIUM EMONA
 ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI.
 PORODNIŠNICA.
 LJUBLJANA, KOMENSKEGA ULICA 4
 SEF-ZDRAVNIK: PRIMARJ. DR. FR. DERGANČ

Svetovna tvrdka Suttner ima

samo natančno idoče, zanesljive, trpežne ure, katere staremu dobremu imenu hiše čast delajo.

St. 410. Nikelnasta Anker-Roskopf-ura	K 4.10	Št. 712. Nikelnasta IKO - ura, 15 kamnov	14.—
" 705. Roskopf-ura, kolesje v kamnih	" 5.90	" 1450. Bela kovinasta verižica	" 2.80
" 719. Srebrna remontoar-ura	" 7.80	" 865. Bela kovinasta verižica, priprosta	" 1.—
" 600. Žepna ura z radijem, se po noči sveti	" 8.40	" 916. Srebrna verižica, masivna	" 3.20
" 449. Roskopf-ura, dvojni pokrov	" 7.20	" 422. Nikelnasta športna verižica	" 1.75
" 518. Ploščnata nikelnasta kavalijska ura	" 7.50	" 979. Srebrni obesek „cesarjeva podoba“	" 2.—
" 803. Damska ura, jeklena ali nikelnasta	" 7.90	" 213. Srebrni prstan z kamnom	" 1.40
" 804. Srebrna damska ura	" 9.50	" 211. Srebrni prstan z kamnom	" —.90
" 1544. Usnjata zapestnica z uro	" 10.50	" 1063. Prstan, zlatona srebro	" 2.70

Vsaka ura je najnatančneje preizkušena.

Razpošilja se
 po povzetju ali če se
 denar vnaprej pošlje.

Krasni cenik
 zastoj in poštnine prosto.

Neugajajoče
 se zamenja!

Lastna tovarna ur v Švici! — Lastna svetovna znamka „IKO“, najboljša preciz. ura.

H. Suttner samo v Ljubljani št. 5.

Nobene podružnice. Svetovna razpošiljalnica. Nobene podružnice.

Selenburgova ulica 1
 (zraven trgovine Tičar)

Špecialna trgovina bluz

Antonija Sitar

Poslano.

G. pl. Trnkoczy, lekarnar v Ljubljani.

Moja soproga je zadnjega sinčka s Sladinom „sladni čaj“ zredila. Fant je poldrugo leto star, čvrst in močan in ni bil še sploh nič bolan. Pri prejšnjih treh otrocih je rabila razne redilne moke, s kojimi ni niti približnega uspeha imela. Sladin priporočam vsem staršem.
 Spoštovanjem
 Makso Kovač, c. kr. voj. uradnik.
 V Pulju, 23. marca 1914.

Naročnina za list „Tedenske Slike“; za Avstro-Ogersko: 1/4 leta K 3.—, 1/2 leta K 6.—, celo leto K 12.—; za Nemčijo: 1/4 leta K 4.—, 1/2 leta K 8.— celo leto K 16.—; za ostalo inozemstvo: celo leto fr. 20.—. Za Ameriko letno 4 dolarje.
 Uredništvo in upravnništvo Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 10, I. nadstropje.